

روش مطالعه و کتابخوانی

علی عدالتی^۱

علی کرمی^۲

۳

^۱ . علی عدالتی، استاد یار دانشگاه پیام نور، دانشکده علوم اجتماعی و اقتصاد، صندوق پستی ۳۶۹۷-۱۹۳۹۵

تهران، ایران. ۰۹۱۷۶۲۰۶۴۵۷

^۲ . ابواب جمعی اداره کل آموزش و پرورش استان فارس، واحد آموزش و پرورش گله دار

alialamarvdasht@gmail.com . استاد دانشگاه آزاد اسلامی، گروه علوم تربیتی، واحد گله دار، ایران

۰۹۱۷۷۰۹۳۵۱۶

- سرشناسه : عدالتی، علی، ۱۳۴۹ -
عنوان و نام پدیدآور : روش مطالعه و کتابخوانی/ علی عدالتی علی کرمی.
مشخصات نشر : تربت حیدریه: چشم انداز قطب، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری : ۳۱۰ص.
شابک : ۲۵۰۰۰۰ ریال ۹۶-۰۳۶-۰۴۹۳-۰۶۰۰-۹۷۸ :
وضعیت فهرست : فیبا
نویسی :
یادداشت :
موضوع : کتابنامه.
موضوع : مطالعه و فراگیری
موضوع : Study skills
موضوع : خواندن
موضوع : Reading
موضوع : کتاب و مواد خواندنی
موضوع : Books and reading
موضوع : کتابخانه سازی - علی
موضوع : کرمی، علی، ۱۳۵۵ -
رده بندی مدر : ۱۳۹۶/ع۴۹/۱۰۴۹ LB
رده بندی دیویی : ۳۷۱/۳۰۲۸۱
شماره : ۵۰۹۷۰۵۲
کتابشناسی - علی

روش مطالعه و کتابخوانی

نویسندگان : علی عدالتی - علی کرمی

ناشر : انتشارات چشم انداز قطب

تیراژ : ۲۰۰۰

نوبت چاپ : اول

تاریخ چاپ : ۱۳۹۶

چاپ: ویونا

قطع : وزیری

تعداد صفحات : ۲۱۰

قیمت : ۲۵۰۰۰۰ ریال

شابک :

۹	۰۳۶	۴۹۳	۶۰۰	۹۷۸
---	-----	-----	-----	-----

آدرس: تربت حیدریه، خیابان رازی، رازی ۳

تلفن: ۰۹۱۵۳۳۲۸۵۱۶-۰۹۲۲۳۵۷۹۱۰۹

پیشگفتار

محور شدن «کتاب درسی» در سیستم آموزش و پرورش کشور ما، زمانی اتفاق افتاده است که دانش بشری در سراسر جهان، با شتاب متحول می‌شود و با سرعت گرفتن عملکرد نظام‌های اطلاع‌رسانی، اثرات آن به سراسر جهان می‌رسد. آموزش و یادگیری مبتنی بر رویکردهای اطلاعاتی، نظام چندرسانه‌ای‌ها، سی‌دی‌های آموزشی و متون الکترونیک، منجر به جایگزینی مفهوم «یادگیری» به جای «آموزش»، آمیختگی کتاب، معلم و کلاس درس، راجع کتاب دینامیک در عصر اطلاعات و پیدایش جامعه‌ی اطلاعاتی، و تحول در سیستم مدیریت آموزشی شده است.

در این نوشتار ضمن بیان مفهوم مطالعه و کتابخوانی در چهار فصل، فصل اول کلیات و فصل دوم روش‌ها و تکنیک‌های مطالعه و کتابخوانی و فصل سوم توسعه و ایجاد فرهنگ کتابخوانی و فصل چهارم کتابخوانی در آموزش و پرورش به صورت مختصر بیان و ارائه شده است و خوانندگان خود به انتخاب و بهره‌ای از بهترین روش‌ها همت گمارند.

علی عدالتی^۴

علی کرمی^۵

^۴ علی عدالتی، استاد یار دانشگاه پیام نور، دانشکده علوم اجتماعی و اقتصاد، صندوق پستی ۳۶۹۷-۱۹۳۹۵ تهران، ایران. ۰۹۱۷۶۲۰۶۴۵۷

^۵ ابواب جمعی اداره کل آموزش و پرورش استان فارس، واحد آموزش و پرورش گله دار
alialamarvdasht@gmail.com، استاد دانشگاه آزاد اسلامی، گروه علوم تربیتی، واحد گله دار، ایران

فهرست مطالب

۷.....	مقدمه
۱۰.....	فصل اول
۱۰.....	کلیات
۱۳.....	تعاریف
۱۳.....	خواندن
۱۳.....	مطالعه
۱۴.....	زمان و مکان مطالعه
۱۵.....	یادگیری
۱۷.....	پنج روش مطالعه
۱۸.....	شیوه های صحیح مطالعه
۱۹.....	شرایط مطالعه
۲۰.....	تاثیرات مطالعه
۲۱.....	مطالعه و کتابخوانی
	فعالیت های جنبی آموزشگاه ها در جهت ترغیب دانشجویان و دانش آموزان به
۲۲.....	مطالعه و کتابخوانی
۲۳.....	راه کارهای ایجاد افزایش انگیزه مطالعاتی در کودکان
۲۴.....	راه های مؤثر در تشویق کودکان و نوجوانان
۲۵.....	تشویق کودکان به تحصیل و مطالعه
۲۶.....	راه کارهای اصلاحی

عوامل ایجاد علاقه مندی کودکان به مطالعه	۲۷
سه ویژگی برجسته ادبیات کودکان عبارتند از:	۲۷
فواید مطالعه	۲۹
آیا عادت به مطالعه امری اکتسابی است؟	۳۲
نقش خانواده در ترغیب فرزندان به مطالعه و کتابخوانی	۳۳
عوامل موثر بر مطالعه و کتابخوانی	۳۷
۱- خانواده	۳۷
۲- مدرسه	۳۸
۳- نقش کتابداران و کتابخانه	۳۹
۴- دولت و نهادهای ذی ربط	۳۹
۵- نقش رسانه در میزان مطالعه در جامعه	۴۰
۶- نقش ناشران و کتاب فروشی ها	۴۱
فصل دوم	۴۲
روش ها و تکنیک های مطالعه و کتابخوانی	۴۲
روش ده مرحله ای مطالعه	۴۳
گام اول: مراحل ۱ و ۲ و ۳	۴۴
گام دوم: مراحل ۴ و ۵ و ۶ و ۷	۴۴
گام سوم: مراحل ۸ و ۹ و ۱۰	۴۵
گام چهارم: اجرا کردن روش	۴۵
روش های ترغیب دانشجویان و دانش آموزان به کتاب و مطالعه	۴۶

۵۱.....	انواع روش مطالعه صحیح و اصولی
۵۲.....	روش پس ختام
۵۲.....	مراحل پیش خوانی
۵۲.....	مرحله سؤال کردن
۵۲.....	مرحله خواندن
۵۳.....	مرحله تنگ
۵۳.....	مرحله از حفظ گفتن
۵۳.....	مرحله مرور کردن
۵۴.....	روش دقیق خوانی
۵۴.....	تکنیک خلاصه برداری
۵۴.....	تکنیک سازماندهی مطالب
۵۵.....	تکنیک علامت گذاری
۵۵.....	حذف عوامل مزاحم فکری
۵۶.....	فراهم کردن محیط مناسب
۵۶.....	مطالعه صحیح در مدرسه
۵۸.....	روش مطالعه در مدرسه
۵۹.....	کارآیی مطالعه در مدرسه
۶۱.....	تمرکز مطالعه در مدرسه
۶۲.....	سرعت مطالعه در مدرسه
۶۴.....	فصل سوم

۶۴.....	توسعه و ایجاد فرهنگ کتابخوانی
۶۵.....	ترویج فرهنگ مطالعه
۶۸.....	مهارت های کتابخوانی
۶۸.....	سبک مطالعه
۶۸.....	روخوانی: برای یافتن موضوع خاص
۶۹.....	مطالعه سطحی: برای بدست آوردن جان کلام
۶۹.....	مطالعه دقیق: برای استرجاع مطالب با دقت
۶۹.....	مطالعه فعال
۷۰.....	علامت زدن و خط کشیدن زیر نکات مهم
۷۰.....	یادداشت برداری از نکات کلیدی
۷۰.....	پرسش سوال
۷۱.....	خلاصه برداری کردن
۷۱.....	نکاتی برای افزایش سرعت مطالعه فعال
۷۱.....	بررسی
۷۲.....	سوال
۷۲.....	خواندن
۷۲.....	بازیابی
۷۳.....	مرور
۷۳.....	نکاتی چند درمورد روش های صحیح مطالعه
۷۴.....	شش روش مطالعه :

۷۶.....	شرایط مطالعه
۷۹.....	اهمیت مطالعه و نحوه درست آن
۸۶.....	انواع روشهای علمی مطالعه
۸۷.....	روش پس ختام :
۸۷.....	مراحل پیش خوانی
۸۸.....	مرحله سوال کردن
۸۸.....	مرحله خواندن
۸۸.....	مرحله تفکر
۸۸.....	مرحله از حفظ گفتنی
۸۹.....	مرحله مرور کردن
۸۹.....	روش دقیق خوانی
۸۹.....	تکنیک خلاصه برداری
۹۰.....	تکنیک سازماندهی مطالب
۹۱.....	حذف عوامل مزاحم فکری
۹۱.....	فراهم کردن محیط مناسب
۹۳.....	فصل چهارم
۹۳.....	کتابخانه مدارس آموزش و پرورش
۹۴.....	نقش مدرسه در ترویج فرهنگ کتابخوانی بین دانش آموزان
۹۵.....	الف) مدیر مدرسه
۹۵.....	ب) نقش معلم

ج) روش تدریس معلم	۹۶
د - کتابخانه آموزشگاه	۹۷
جاذبیت و فضای کتابخانه	۹۸
کتابخانه کلاسی	۹۹
موانع موجود بر سر راه مطالعه و کتابخوانی	۱۰۷
راهکارهای ابرم برای گسترش مطالعه	۱۱۱
۱- خانواده	۱۱۴
۲- نظام آموزشی	۱۱۷
۳- دولت و نهادهای ذیربط	۱۲۰
۴- رسانه ها	۱۲۱
۵- کتابداران و کتابخانه ها	۱۲۲
۶- مدرسه و معلم	۱۲۶
۷ عوامل فردی	۱۳۱
راز تصویر سازی کلمات در ذهن کودک	۱۳۲
* الگوها	۱۳۲
* آغاز مطالعه	۱۳۳
* ایجاد انگیزه در کودکان	۱۳۴
بررسی راهکارهای ترغیب به مطالعه در کودکان و نوجوانان	۱۳۶
راههای ایجاد مهارت مطالعه در کودکان و نوجوانان	۱۳۹
راههای نهادینه کردن علاقه به مطالعه در کودک و نوجوان	۱۴۲

راه کارهای علاقه مند سازی دانشجویان و دانش آموزان به کتاب خوانی	۱۴۵.....
منابع و مأخذ	۱۵۹.....
شناسنامه علمی	۱۶۳.....

مقدمه

علاقه به خواندن و مطالعه برای دانشجویان و دانش آموزان، مهم و اساسی است اهمیت مطالعه تا جایی است که سازمان ملل، «حق خواندن» را جزو حقوق کودکان به حساب آورده است و بودجه سازمان های دولتی و غیردولتی (NGO) برای ترویج مطالعه در جهان و تجهیز کتابخانه ها (اعم از آموزشگاهی و عمومی) و اهدای بسته های آموزشی جذاب و غنی به شکل رایگان از سوی دولت ها به دانش آموزان، بیانگر اهمیت قائل شدن برای امر کتابخوانی است.

اثرات مثبت و فایده های مطالعه و کتابخوانی بی شمارند و در میان همه ی ملل پذیرفته شده، برخی از این اثرات عبارتند از: افزایش علم و آگاهی، پیشرفت تحصیلی، ایجاد تفکر و خلاقیت، آرامش روحی (کتاب درمانی)، لذت معنوی، یادگیری راه و رسوم زندگی (مهارت های زندگی)، تعمیق و گسترش نگاه و فکر، پندآموزی از تجربیات گذشتگان، غنی سازی اوقات فراغت، بستر سازی برای تولید علم و عادت به مطالعه و خواندن، امری «اکتسابی» است بر اساس یافته های

پژوهشی، نخستین عامل مؤثر در ایجاد عادت به مطالعه، نهاد «خانواده» است در ضمن، بین ساختار خانوادگی و موفقیت فرزندان در خواندن و زبان، رابطه‌ی دوجانبه‌ای برقرار است به عبارت دیگر، بین رشد زبان‌شناختی کودکان با تعداد کتاب‌هایی که می‌خوانند، رابطه‌ی معناداری وجود دارد روان‌شناسان معتقدند: در ایجاد عادت به مطالعه، دوره‌ی کودکی بهترین دوره است و استفاده از عنصر «بازی» و «سنگرم» در برانگیختن ذوق و شوق آنان به مطالعه و کسب لذت از آن، اهمیت خاصی دارد.

هنر آموزش و پرورش باید این باشد که دانش‌آموزان را به مطالعه «عادت» دهند و خواندن را به بخش پایداری از برنامه‌ی زندگی آن‌ها تبدیل کنند لازمه‌ی تحقق این وظیفه، در کلان سیستم آموزش و پرورش، برنامه‌ریزی و مدیریت علمی، جامع و واقعی از تئیه‌ی زیرساخت‌های مدیریتی، علمی، اقتصادی، فرهنگی تشکیلاتی و فنی، تحول در طراحی و تهیه‌ی برنامه‌ی آموزشی-درسی، دگرگونی در شیوه‌های یادگیری-یاددهی، تربیت کتابداران حرفه‌ای، بهسازی فضاهای آموزشی و استفاده از ابزار و تجهیزات مرتبط با فناوری ارتباطات و اطلاعات، و استوضعیت فعلی کتاب، کتابخانه و کتابدار (با عنوان سه مؤلفه‌ی مهم و پیوسته در این حوزه)، جدّاً نگران کننده است در آمار غیررسمی منتشره در مطبوعات کشور آمده است:

- ۱۵ درصد مدرسه‌های کشور، کتابخانه و کتاب دارند.
- ۴۳ درصد دارای کتاب هستند، اما فضای مناسب برای کتابخانه ندارند.
- ۲۲ درصد دارای کتابخانه‌اند، اما تعداد کتاب‌های آن‌ها استاندارد نیست.

- ۲۱ درصد نه کتاب دارند و نه کتابخانه.

ظاهراً درصد بسیار کمی از مدرسه‌ها، کتابدار دارند این وضعیت به دلیل فقدان عناصری که در نکته‌ی قبلی اشاره شد، پدید آمده است.

علی عدالتی^۱

علی کرمی^۲

^۱. علی عدالتی، استاد یار دانشگاه پیام نور، دانشکده علوم اجتماعی و اقتصاد، صندوق پستی ۳۶۹۷-

۱۹۳۹۵ تهران، ایران. ۰۹۱۷۶۲۰۶۴۵۷

^۲. ابواب جمعی اداره کل آموزش و پرورش استان فارس، واحد آموزش و پرورش گله دار

، استاد دانشگاه آزاد اسلامی و پیام نور، گروه علوم تربیتی، alialamarvdasht@gmail.com

واحد گله دار، ایران ۰۹۱۷۷۰۹۳۵۱۶